

VATIKAN PROTI NARODNEMU JEZIKU V CERKVI

Glagolica je bila znak naše kulture in trdnjava proti italijanskemu prodiranju

Prof. M. Radetić

Prijatelji glagolice so bili tedaj resno zaskrbljeni. Bili so se, da je glagolica dokončno odzvonila. Zato je bil leta 1902 v Splitu velik pokrajinski sestanek predstavnikov političnih strank, duhovništva in znanstvenikov. S tega sestanka so poslali Vatikanu posebno resolucijo. Zahtevali so od papeža prekinitev vseh dotedanjih dekretov in izdajo novih, v katerih bi jasno in nedvoumno dovolilo glagolico po vseh krajih Hrvatske. Zaključke sestanka je podpisal tudi Dalmatinski sabor. Sam splitski župan, Vico Milčić je izročil papežu Leonu XIII. to spomenico.

Toda neposredno za tem je papež Leon XIII. umrl, a na njegovo mesto je bil izbran — avstrijskem vnetu pravi kardinalu Rampollju, ki je bil Slovomom naklonjen — dotedajski benediški patriarh Sarto. Njegov papež pod imenom Pij X. (ki je bil, verjetno za take svoje zasluge, preteklo leto proglašen za blaženega) ni skril svojega velikotitalijanskega in proavstrijskega razpoloženja. Ni odgovoril na zahtevo spomenice, a leta 1906 je izdal poseben dekret, s katerim potrjuje prejšnje in še bolj omejuje glagolico. Po tem dekretu namreč ne sme n. pr. glagolajski glagolajci v latinski cerkvi, medtem ko, nasprotno, latinska mora latiniti v glagolski. Ni dvoma, da se je Pij X. odločil s svojim dekretom iz leta 1906 likvidirati glagolico v dobi ene generacije.

Papežev dekret je izzval po vsej Hrvatski tako ogorčenje, kot je nikoli prej. V duhovniških vrstah (kamo iz splitske škofije je poslal 136 duhovnikov v Rim protestno spomenico), v občinah, v Dalmatinskem saboru, v saboru v Zagrebu, in v carskem svetu na Dunaju itd. so se dvignili glasovi za obrambo glagolice. Ni bilo redke zahteve za prekinitev s Rimom, a tisk je napeljal in opisoval primer vasi Rimljan pri Trstu, ki je nekaj let prej zapustila, da bo vsa prestopila k pravoslavlju, če se ji ne dovoli glagolica. Novi nadški nadškof je umiril leta 1905 dekret svojega prednika o umitvi glagolice, ter je v vseh svojih župnijah — na grozno dunajskega dvora, Vatikanu in italijanske iredente — upedel glagolico. Leta 1907 so se sestali dalmatinski škofje in odločili, da ne bodo več izvajali papeških dekretov iz leta 1903 in 1906. Zaradi opozicije, ki je odzvala med ljudstvom, ti dekreti niso bili izvajani niti v Istri. Oni so ostali, kakor se pravi v strokovni literaturi, in suspensa.

izvajali papeževih dekretov, če so bili naperjeni proti našim nacionalnim interesom.

Naši kraji: Istra, Cres, Lošinj in Zadar, ki so 1920 prišli pod Italijo, so znani po svoji izraziti glagolajski tradiciji.

Iz Istre imamo Plominški napis iz XII. stoletja, nato elstarski razvod in iniciativno za tiskanje najstarejše slovenske knjige sploh (glagolski misal 1483). Na Cresu imamo v Valunski plošči naš najstarejši glagolski spomenik, a Zader ga je okolica je bil središče glagolajstva in hrvaštva skozi stoletja. V vseh teh krajih je bila glagolica skoro povsod, vse od najstarejših časov. Istre je dejansko naša najbolj glagolska pokrajina, polna glagolskih spomenikov vsake vrste.

Od XIII. stoletja toori z otokom Krkom in Hrvatskim Primorjem tako imenovano glagolsko Slavonijo. Obstoj in razširjenost glagolice v Istri so morali priznati tudi italijanski zgodovinarji, ki se nikakor ne morejo načuditi, zakaj se je glagolica tako dolgo obdržala in zakaj je postala enajdradikalnejša opozicija univerzalnosti latinskega jezika. Kako globoko je bila glagolica vkojenjena v Istri, se lahko vidi tudi po tem, da se je obdržala kazuizacija in obliki ta ko imenovanega sčevetas vse do najnovejšega časa, čeprav so se proti njej borili italijanski in nemški škofje, dunajski dvor in italijanska iredenta.

Kakor tudi drugod v naših krajih, se istrsko duhovništvo ni nikoli pomirilo s prepovedjo glagolice. Zato je stalno pošiljalo svojim predpostavljene in celo papežem v Rim protestne spomenice, v katerih zahteva odobritev glagolice. Kakšna je bila borbenost istrskega klera je razvidno iz primera Josipa Korace, župnika v Vabregi pri Poreču, ki je vse do leta 1895 uporno pisal v glagolici župne matice in do 1901 glagolaj iz razpalega misla, izdanega v Rimu se letila 1706. Na tem istem mislu je napisal leta 1885: »Skrbno ga je treba ohraniti, posebno v času, ko škofje gazijo našo preteklost, preganjajo naše duhovnike, tlačijo naše pravice in kradejo od majornem Italije gloriama. Treba je pripomniti, da ni bila niti borbenost istrskega ljudstva za nacionalni jezik v cerkvi manjša. Leta 1860 so v vasi Smarje pri Kopru morali avstrijski žandari braniti pred pobesnelim ljudstvom novega župnika, ki je uvedel v cerkev latinščino. Končno so se nad glagolico v Istri navduševali tudi ljudski zastopniki Matko Laginja, Vjekoslav Spincić in toliki drugi. Vsi so imeli radi glagolico, ker je bila znak naše kulture in trdnjava proti italijanskemu prodiranju. Zato ni čudno, če se je nanjo spravil italijanski okupator. Ko je 1918 stopil na istrska tla.

Položaj narodnega jezika v istrskih cerkvah je bil tedaj naslednji:

V hrvaškem delu Istre se uporabljajo po vseh sčevetas, ki, kakor smo dokazali, nadaljuje tradicijo glagolajstva.

TURISTIČNA JUGOSLAVIJA

Legendarna dežela, kronika zgodovine, muzej civilizacije in knjiga prirode

Ali je sploh potrebno, da jo predstavljamo? Morda, toda le posameznikom. Večina je pozna in ceni že dolgo. Njen sloves je — brez samohvale — splošen in sega daleč čez lastne politične in etnografske meje, je priznan in upoštevan tudi v mednarodnem turizmu. Ali veste, kaj je dejal o njej angleški humorist, kritik in socialistični pisatelj Bernhard Shaw? Tole:

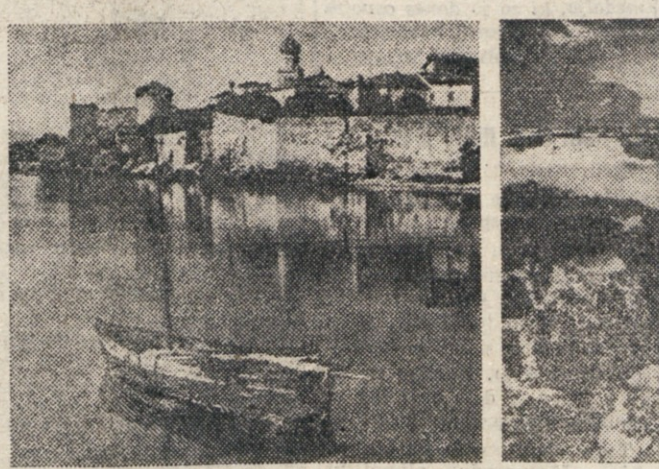
»The people yougoslave are everything you imagine yourselves to be and are not. They are hospitable, goodhumoured and very good-looking. Every town is a picture and every girl a movie star.«

Lepe, zanimive in privlačne so tudi številne tuje turistične agencije in dali svoje priznanje — tudi Jugoslavija. Shaw pa ni edini, ki ji je napravil zaradi tega poklon. Podobnih izjav je nešteto. Neki turist je n. pr. zapisal, da je Jugoslavija legendarna dežela, kronika zgodovine, muzej civilizacije in knjiga prirode z listi, katerih vsaka stran razodene samobitnost v življenju. Nekdo drugi trdi, da je en sam park, očitno zaradi redkih prirodnih lepote zemlje, bujnosti rastlinstva, pestrosti živalstva, tipičnih lastnosti prebivalcev in folklorne kot rezultat raznih civilizacijskih preteklost. Največji slovenski pesnik dr. France Prešern, je prispodobil Bled, ta naravni biser na področju Julijskih Alp, podobno raju. Simon Gregorčič je ovekovečil reko Sočo kot krasno hči planin, drugi so v vezani ali nevezani besedi izrazili občudovanje in dali svoje priznanje — krajem Hrvatske, rivieri Hrvatske Primorja, svojski modrinji Jadranskega morja;

dali ga Vojvodini, žitnici Jugoslavije, potem romantični Bosni in Hercegovini, Piemontu države Srbije, junaški Crni gori in Makedoniji.

Praktično vzeto: kateri so glavni privlačni činitelji turistične Jugoslavije za inozemskih turistov? — Priroda s svojimi znamenitostmi, protislovijem in vendar z očarujočo harmonijo celote; prebivalci, njih jezik, gostoljubnost, šege in navade; možnost zdraviljenja v številnih prirodnih termalnih, slatinskih in drugih zdraviliščih, v klimatskih višinskih postojankah, s kopanjem v morju in sadija; rekreativni počitek kjer koli, zlasti ob morju in jezerih, v planinah, prav tako v krajih s predalpskim podnebjem; možnost omike z

velezanimivim študijem življenja, snovanja, proizvodnje, trgovnosti, gospodarstva in kulture, zakladni kulturno zgodovinski vrednoti in spomenikov, spomenikov o borbi jugoslovanskih narodov za svojo politično in gospodarsko neodvisnost in za svoj družabni red, arheoloških najdišč, kraški jam s pravilnim svetom kapnikov in podzemeljske favne, nadzemeljskih znamenitosti, kakor so: ledeniške tvorbe v gorskem svetu, vintgarij, presihajoče vode, obmorska obala Jadrana, alpska jezera itd.; sproščanje, zabava in razvedrilje s športom vseh vrst, z gojitvijo družabnosti v morfološkem okolju, z lovom, ribolovom; stanovanjska, prehranitvena in higienska kultura, korektni odnosi gostiteljev do gostov — turistov: pri sprejemanju, postrežbi, v družabnih stikih; dobri prometni možnosti; zmerne cene storitev.

Krk, staro mesto

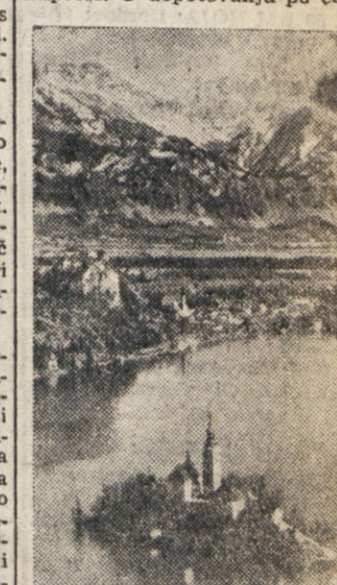
Plitvička jezera

Za katere oblike turizma je Jugoslavija dosledno primerna? Za zdravstveni turizem z neprimernim zdraviljenjem ali preventivnim utrjevanjem slabega ali zrahlega zdravja. Trajanje: od 3 tednov navzgor; za rekreativni počitniški turizem, bodisi v povezavi z rednim letnim odmorom ali po potrebi. Ta oblika je priporočljiva za delovnega človeka, za rekreacijske, za minimalno trajanje: vsaj 10 dni;

za izletniški turizem, v skupinah in individualno, s težnjo udeležencev, da vidijo v kratkem času ob nizkih stroških čim več sveta. Ta oblika turizma je navadno povezana z motorturizmom, kolesarjenjem, lahko tudi s taborenjem, udeleževanjem v raznih športih, s planinstvom, alpinistiko itd. Trajanje je odvisno od razpoložljivega časa in sredstev oziroma od itinerarja;

za turizem širjenja kulturnega obzorja in omike. Tu so v ospredju ljubitelji prirode, znanstveniki, študirajoča mladina, skratka duhovni človek. Marsikdo med njimi bo kombiniral to obliko z eno ali več drugih oblik, upoštevaje stari izrek: utile cum dulces. Trajanje po potrebi. Navadno večkratni obisk s presledki;

za turizem distrakcije (sproščanja, zabave in razvedrila). Ta oblika posreduje koristniku krajšo (weekend) ali daljšo spremembo okolja, v katerem živi in dela, iztrga ga neveselostmi ali škrami, ki ga doma spremljajo, povzročajo malodušje in mu jemljejo veselje do življenja. Njen blagodejni učinek je bolj psihološki kot stvarni; tak turist se sprosti, pozabi, preboli in ob povratku običajno ni več to, kar je bil. Trajanje: po razpoložljivem času in sredstvih.

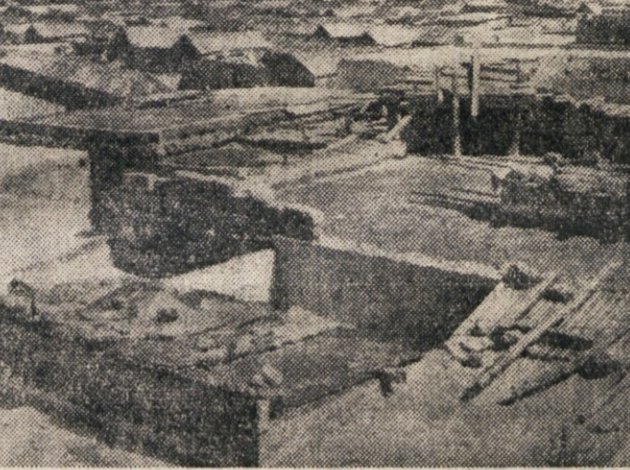
Bled

stah povedo vse potrebno avtomobilske karte. Promet po morju oskrbuje poleg obalne pločvine tudi inozemske plovne linije. Zračni promet obsega dele mednarodne proge: Beograd - Zagreb - Graz - Muenchen - Frankfurt a/M; Beograd - Zagreb - Muenchen - Paris; Beograd - Zagreb - Zuerich; Beograd - Skopje - Solun - Atene; Beograd - New York; Zagreb - New York; sezonska proga: Rijeka - Graz Salzburg.

TURISTI iz inozemstva, Jugoslavija vsa pričakuje in vam izveka vnaprej toplo dobrodošlico!

J. S.

STVARNOST, ki meče sramotno senco na ves civilizirani svet

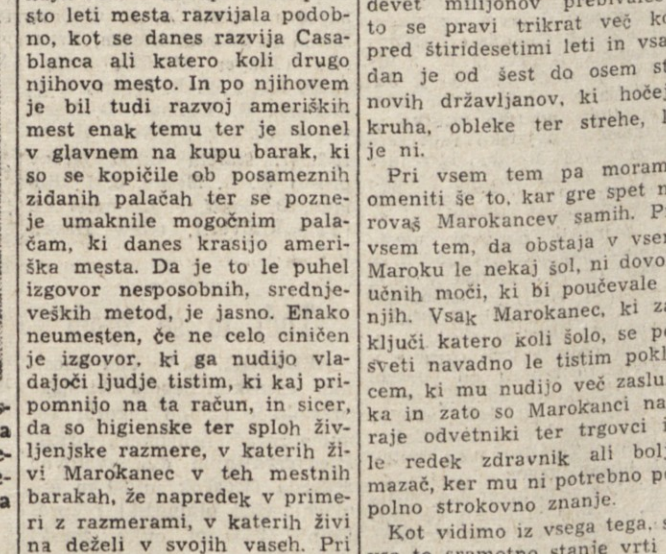

Morje iz najrazličnejših sredstev zgrajenih barak, kjer ni niti znamenja o kakšni udobnosti niti o kakem najnujnejšem higienem prostoru.

Neverjetno hitro razmnoževanje Marokancev - Predmestje s 50.000 ljudmi v barakah - «Blockwarte» ter mošaja iz kosov pločvine - Nikjer šole niti bolnišnice ali kaj podobnega - Stik najbednejšega siromaštva in največjega razkošja

petdeset tisoč prebivalcev, danes jih šteje že nad šest sto tisoč ali dvanaestkrat več kot pred štiridesetimi leti. V teh letih se je v Casablanci število razvil nekakala mala industrija ter nekaj trgovine in seveda predvsem bankarstva, toda še od daleč ne dovolj, da bi absorbirala vse to ljudstvo. Zato života večji del tega svežega proletariata brez dela in brez zaslužka. Poleg tega je še hujski stanovanjski problem. Francoske oblasti so tudi ta problem reševale kot problem kmeta. V središču arabskega mesta so sicer zgradili stanovanja za nekaj deset tisoč ljudi, toda reka beguncev z dežele je tako velika, da ni stanovanj dovolj in če niso rešili kmetkega vprašanja, ne more rešiti sedaj niti stanovanjskega vprašanja v mestu. Posledica tega so nova mesta barm, ki jim Francozi pravijo zanjizivo ali vsaj posmehljivo ebidoville. V vsem Maroku je deset mest iz barak ter najraznovrstnejših prislilnih bivališ, v katerih biva nič manj kot dve sto petdeset tisoč ljudi.

V Casablanci je ta problem prišel še najbolj do izraza. Tu imamo več takih kolonij ali mest. «Carrière Centrale» šteje okoli petdeset tisoč prebivalcev, dočim šteje «Carrière Ben M'Sik» nad šestdeset tisoč ljudi. Siromaštvo prebivalstva teh barak in šepuluc priide tu še posebej do izraza, ko tem barakam primerjamo krasne, razkošne hotele za Evropejce, njihove razkošne vile ter restavracije. Kot v posmeh vsemu siromaštvu pa meji pravzaprav tako Casablanci, Casablanci je ob prevzemu oblasti od strani Francozov stela le zasovraži vsakega Evropejca ali tudi vsakega tučca. Ki ga je tako ponižal, da ga je spravil še najmanj za dve stopinji nize od psa.

V kolikor bi komu ne bilo jasno, je to pokončna fotografija sedemdesetletnostnega hotela, za Evropejce seveda, ki meče svoj izjavno senco na morje marokanskih barak.

Ze prej smo rekli, da 'pravijo Francozi tem barakam, v katerih živijo Marokanci, ebidoville, to je vile iz pločvinastih posod. Ko je bila namreč Casablanka neke vrste vojno skladišče ter so tu v času vojne izkrcavali velikanske količine vojnega materiala, je ostalo tu mnogo neuporabnih bencinskih posod, lesenih zabojev in druge podobne šare. In vse to je bilo v glavnem gradbeni material za te procesije Marokancev, ki so se selili v mesta za kruhom.

Ko pride tujece v Casablanko, bo kar obstal nad toliko sramoto, nad toliko nehiogeno ter sploh neredom, ki vlada v teh predmestjih. Procesije brezposelnih, stalno nadlegovane beračev, ki kolovratijo po ulicah ter razkazujejo velike odprte rane, da bi s tem vzbujali večje usmiljenje, roji muh jim sledijo in vsakom koraku, tropi otrok ter mladine se podi po ulicah, kajti poleg tega, da nima skrbi za delo, ker ga ni, nima niti najmanjši skrbi za šolo, ker je tudi ni. Vse te razne ulice ter uličice zavije ob najmanjšem prometu ali pa če zaveje le majhna sapa, oblag prahu, če pa pada dež, sega blato do gležnjev. Kljub vsemu temu neredu ter siromaštvu se je mestna oblast spomnila tudi na te svoje občane. Na večjih križiščih ter na primerljivih mestih so postavljene čuvajnice, kjer stoji na straži poseben stražnik, ki pazi, da ne bi prišlo

3. Leta 1909 je vse te dekrete objavil Vatikan v svojem Službenem listu. Istrski duhovniki so kot odgovor na to leta 1910 poslali v Rim svoj spomenik, a dalmatinski škofje leto pozneje svoje poročilo, v katerem obveščajo, da dekretov ne bodo izvajali zaradi odpora med ljudstvom.

Po številnih protestih, ki so vladali proti prahu ob koncu preteklega stoletja, se Vatikan ni upal je naprej vztrajati na izvajanju svojih dekretov. Nasprotno pa so se nadaljevala vse do prve svetovne vojne in do konca avstro-ograrske monarhije.

Pa tolni je bilo treba še enkrat rešiti vprašanje glagolice. Po potpisu konkordata s staro Jugoslavijo je Vatikan priznal leonisti slat glagolice po vsem njenem ozemlju. Glagolice je bila obnovljena po starih katavskih predelih, ki so pripadli Jugoslaviji. Skladno s tem se je glagolica začela uvajati tudi po osebohoditri na področju Istre, Cresu in Lošinj.

Iz vsega tega, kar je tu na nedeno, in iz obširne literature o borbi našega naroda za narodni jezik v cerkvi, bo vsak objektivni človek posnel naslednja zgodovinska dejstva:

1. Vatikan si je od tistega časa, ko je Cirilu in Metodu poddeli pravico udebe obrede, prizadeval, da to ukini in po možnosti omeji na čim manjši teritoriji. Kjer koli je v tem uspel in kjer je uporabljal staroslovenskega jezika prenehal, je nered gledal in se boril proti njeni ponovni uvedbi.

2. Vatikan je napovedal odkrito borbo glagolici v začetku XIX. stoletja in to v času, ko prebujeno narodno zavest jugoslovanskih narodov skušajo zadušiti združene sile dunajskih dvora in italijanske iredente.

3. Vatikan je toleriral glagolico samo takrat, ko je njemu samemu pretila nevarnost (protestantizem) ali ko so ga prevzeli navrti pokatolicanjeju pravoslavni Slovanci.

Glagolajstvo se je ohranilo pri nas po žilavi in uporni borbi proti vaticanskemu nereditizmu in italijanskemu samezni škofje — posebno tisti, ki so pristali na ideje Stromayera — ostali v obrambo naših pravic in niso

TELEVIZIJA V VELIKI BRITANiji

Med letom 1947 in koncem leta 1951 se je število televizijskih sprejemnikov v Veliki Britaniji povečalo od 35 tisoč na nad milijon. V primeru s 15 milijoni sprejemnikov v Združenih državah je to malo, a zelo veliko, v primeru s številom sprejemnikov v ostalih evropskih državah.

Z ankete, ki jo je nedavno izvedla BBC med svojimi televizijskimi naročniki, izhaja, da prinaša televizija v življenju angleške družine razne spremembe. Z novimi televizijskimi oddajami postajami v raznih predelih države in zaradi prodaje televizijskih sprejemnikov na obroke, se televizija vedno bolj širi. (Televizijski sprejemnik stane nekaj 10.000 lir). Sestavna sestava televizijskih naročnikov se zato vedno bolj spreminja. Medtem ko je leta 1947 večina naročnikov pripadala ljudem z visokimi letnimi dohodki, pa imi danes skoraj polovica televizijskih naročnikov nizke letne dohodeke (med 390 in 680.000 lir) in približno ena četrtina srednje letne dohodka (med 680.000 in milijon lir).

Kot kaže, televizija ne bo imela znatnega vpliva na razna razvedrila in prosti vrtarjenje, razne vrste športov, in običajne izlete Angličanov v naravo ob koncu tedna.

Legenda dežela, kronika zgodovine, muzej civilizacije in knjiga prirode

Ali je sploh potrebno, da jo predstavljamo? Morda, toda le posameznikom. Večina je pozna in ceni že dolgo. Njen sloves je — brez samohvale — splošen in sega daleč čez lastne politične in etnografske meje, je priznan in upoštevan tudi v mednarodnem turizmu. Ali veste, kaj je dejal o njej angleški humorist, kritik in socialistični pisatelj Bernhard Shaw? Tole:

»The people yougoslave are everything you imagine yourselves to be and are not. They are hospitable, goodhumoured and very good-looking. Every town is a picture and every girl a movie star.«

Lepe, zanimive in privlačne so tudi številne tuje turistične agencije in dali svoje priznanje — tudi Jugoslavija. Shaw pa ni edini, ki ji je napravil zaradi tega poklon. Podobnih izjav je nešteto. Neki turist je n. pr. zapisal, da je Jugoslavija legendarna dežela, kronika zgodovine, muzej civilizacije in knjiga prirode z listi, katerih vsaka stran razodene samobitnost v življenju. Nekdo drugi trdi, da je en sam park, očitno zaradi redkih prirodnih lepote zemlje, bujnosti rastlinstva, pestrosti živalstva, tipičnih lastnosti prebivalcev in folklorne kot rezultat raznih civilizacijskih preteklost. Največji slovenski pesnik dr. France Prešern, je prispodobil Bled, ta naravni biser na področju Julijskih Alp, podobno raju. Simon Gregorčič je ovekovečil reko Sočo kot krasno hči planin, drugi so v vezani ali nevezani besedi izrazili občudovanje in dali svoje priznanje — krajem Hrvatske, rivieri Hrvatske Primorja, svojski modrinji Jadranskega morja;

dali ga Vojvodini, žitnici Jugoslavije, potem romantični Bosni in Hercegovini, Piemontu države Srbije, junaški Crni gori in Makedoniji.

Praktično vzeto: kateri so glavni privlačni činitelji turistične Jugoslavije za inozemskih turistov? — Priroda s svojimi znamenitostmi, protislovijem in vendar z očarujočo harmonijo celote; prebivalci, njih jezik, gostoljubnost, šege in navade; možnost zdraviljenja v številnih prirodnih termalnih, slatinskih in drugih zdraviliščih, v klimatskih višinskih postojankah, s kopanjem v morju in sadija; rekreativni počitek kjer koli, zlasti ob morju in jezerih, v planinah, prav tako v krajih s predalpskim podnebjem; možnost omike z

velezanimivim študijem življenja, snovanja, proizvodnje, trgovnosti, gospodarstva in kulture, zakladni kulturno zgodovinski vrednoti in spomenikov, spomenikov o borbi jugoslovanskih narodov za svojo politično in gospodarsko neodvisnost in za svoj družabni red, arheoloških najdišč, kraški jam s pravilnim svetom kapnikov in podzemeljske favne, nadzemeljskih znamenitosti, kakor so: ledeniške tvorbe v gorskem svetu, vintgarij, presihajoče vode, obmorska obala Jadrana, alpska jezera itd.; sproščanje, zabava in razvedrilje s športom vseh vrst, z gojitvijo družabnosti v morfološkem okolju, z lovom, ribolovom; stanovanjska, prehranitvena in higienska kultura, korektni odnosi gostiteljev do gostov — turistov: pri sprejemanju, postrežbi, v družabnih stikih; dobri prometni možnosti; zmerne cene storitev.

Za katere oblike turizma je Jugoslavija dosledno primerna? Za zdravstveni turizem z neprimernim zdraviljenjem ali preventivnim utrjevanjem slabega ali zrahlega zdravja. Trajanje: od 3 tednov navzgor; za rekreativni počitniški turizem, bodisi v povezavi z rednim letnim odmorom ali po potrebi. Ta oblika je priporočljiva za delovnega človeka, za rekreacijske, za minimalno trajanje: vsaj 10 dni;

za izletniški turizem, v skupinah in individualno, s težnjo udeležencev, da vidijo v kratkem času ob nizkih stroških čim več sveta. Ta oblika turizma je navadno povezana z motorturizmom, kolesarjenjem, lahko tudi s taborenjem, udeleževanjem v raznih športih, s planinstvom, alpinistiko itd. Trajanje je odvisno od razpoložljivega časa in sredstev oziroma od itinerarja;

za turizem širjenja kulturnega obzorja in omike. Tu so v ospredju ljubitelji prirode, znanstveniki, študirajoča mladina, skratka duhovni človek. Marsikdo med njimi bo kombiniral to obliko z eno ali več drugih oblik, upoštevaje stari izrek: utile cum dulces. Trajanje po potrebi. Navadno večkratni obisk s presledki;

za turizem distrakcije (sproščanja, zabave in razvedrila). Ta oblika posreduje koristniku krajšo (weekend) ali daljšo spremembo okolja, v katerem živi in dela, iztrga ga neveselostmi ali škrami, ki ga doma spremljajo, povzročajo malodušje in mu jemljejo veselje do življenja. Njen blagodejni učinek je bolj psihološki kot stvarni; tak turist se sprosti, pozabi, preboli in ob povratku običajno ni več to, kar je bil. Trajanje: po razpoložljivem času in sredstvih.

Pingvini ter vročina

Pingvin je zelo simpatična žival, toda navajena je bolj hladne klime, saj živi v svojih normalnih razmerah v hladnih predelih naše oble. Njč čudnega torej, če jim je v teh vročih dneh dokaj toplo po raznih zooloških vrtovih Evrope, ko se navadni Evropejci, ki so navajeni tudi hujših stvari, težko prenašajo to vročino. Toda Evropejec je na svoji zemlji ter deloma tudi sam kriv nezgod, ki ga tarejo, pingvin pa je tu le gost, in celo gost, ki bi najraje odšel v svoje kraje, če ga ne bi tu držal človek s silo v zoološkem vrtu v svojo zabavo.

Tega se človek zaveda in zato so pred dnevi, ko je neznanosna vročina prazila vsjo Evropo, v pariskem zoološkem vrtu dali pingvinom umetni led, da so se ti vsaj malo ohladili ter se počutili kot doma.

Največ avtomobilov imajo ZDA, in sicer 51.425.675. Po kontinentih pa pride naslednja razdelitev: Evropa 12 milijonov 374.793 avtomobilov, Amerika, razen ZDA, 4 milijone 448.210, Oceanija, torej Avstralija z vsemi otoki, 2 milijona 49.318, Afrika 1.289.785 ter Azija 1.120.685 avtomobilov.

Tu niso vsota seveda razna motorna kolesa.

Brezposelni Marokanec pred svojo siromašno barako.

VREME

Vremenska napoved za danes: Javno, vetrovno, rahla pooblačitev proti večeru. Temperatura brez posebne spremembe. Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je dosegla 32,3, najnižja 26,6 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozarjamo vas na sledeče oddaje, Jug. cone Trsta: 7.15 Slovenske narodne. 18.30: Revija znanih zabavnih orkestrorov in pevcev. — Trst II: 18.15: Koncert mezzosopranistke Justine Vuga-Kraljeve. 20.30: Tržaški kulturni razgledi. — Trst I: 21.00: Simfonični koncert. — Slovenija: 20.15: Skladbe Heriberta Svetela. 22.20: Čajkovski: Hamlet, uvertura. Koncert za klavir in ork. st. I v b-molu.

Csermak prvi vrigel kladivo preko 60 m

V ostri borbi Zatopek osvojil drugo zlato medaljo

Ostali včerajšnji zmagovalci v lahki atletiki: kopje (ženske) Dana Zatopek 50.47 m - 110 m ovire: Dillard 13.7 - 80 m ovire Stricklandova 10.9 - V največjem dosedanjem tekmovanju metalcev kladiva vseh časov Gubijan 10. - Lorgier izločen v polfinalu 110 m ovire s 14.9

(Naše poročilo) HELSINKI, 24. — V hladnem jutru je Csermak v trenerki zaludal kladivo 57,20 m, kar je bil nov olimpijski rekord. Učene Imra Nemetha meče s tremi obrati in strokovnjaki so bili presenečeni nad njegovo močjo in eksplozivnostjo. Csermak je popoldne v finalnem tekmovanju izpolnil pričakovanja in dosegel nov svetovni rekord s 60,32 m. Prvi je vrigel kladivo preko 60 metrov, kar je od nekdanj predstavljal sen vsakega mojstra v tej disciplini. Csermak je pripeljal do vrhunca madžarski reno me u metu kladiva, ki ima svoj začetek ravno v Nemethu, dolgoletne-

ZLATE MEDALJE

V LAHKE ATLETIKI

MOSKI:

100 M: Remington (ZDA) 10.4.

200 M: Stanfield (ZDA) 20.7.

800 M: Whitfield (ZDA) 1:49.2.

5000 M: Zatopek (CSR) 14:06.6.

10.000 M: Zatopek (CSR) 29:17.0.

50 KM HOJA: Dordoni (Italija) 4:28:07.3.

110 M OVIRE: Dillard (ZDA) 13.7.

400 M OVIRE: Moore (ZDA) 50.8.

VISINA: Davis (ZDA) 204.

DALJINA: Biffle (ZDA) 757.

PALICA: Richards (ZDA) 455.

TROSKOK: Da Silva (Brazilija) 16.22.

KROGLA: O'Brien (ZDA) 17.41.

DISK: Iness (ZDA) 55.03.

KOPJE: Young (ZDA) 73.78.

KLADIVO: Csermak (Madžarska) 60.34.

ZENSKE:

100 M: Jackson (Avstralija) 11.3.

80 M OVIRE: Strickland (Avstralija) 10.9.

DISK: Romackova (SZ) 51.42.

DALJINA: Williams (Nova Zeland.) 624.

KOPJE: Zatopek (CSR) 50.47.

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

mu gospodarju na mednarodno odru poleg izvrstnih Nemcev. Nemeth je bil do danes tudi svetovni prvak s 59,88. Ko je pristopil k svoemu učencu, se je Nemethu na tla bralo veselje pomeženo s kapljico zalogi in morda celo zavisti. Premlad je bil Nemeth, da mu učenec ne bi pomenil obremenitve tudi nasprotnika.

Češki majstor Zatopek je dosegel danes svojo drugo zlato medaljo na teh igrah. Zatopek podvoji — osvojil dve zlate medalje na 5000 in 10.000 metrov — v zgodovini ni nov.

Pred štiridesetimi leti, o času športnih hlač čez kolena in cilindrov atletskih sodnikov, je Fines Kolehmainen prvi občutil dvojni triumf na dolgih progi.

Bila je velika borba. Gaston Reiff, olimpijski prvak je moral v četrtem kilometru odstopiti. Pred koncem je iz borbe za prvo mesto izpadel Anglež Chataway, ki je skušal priti na vodstvo, pa se je spotalnil na cementnem robu tekalnice. Izgubil je sekunde in zavel peto mesto. Za medalje so se borili

torej še Schade, Mimoun in Zatopek, Finish je začel Mimoun, njemu za petimi pa Schade. Pred zadnjim ovinkom je Zatopek v skrajnem naporu izbil na čelo in prvi prešel cilj.

Zatopekova žena Dana je bila vredna moža. Tudi ona je prinesla družini zlato medaljo v metu kopja. Zjutraj je prva dosegla olimpijski rekord Rusija Čudinova s 46,17 m, popoldne pa je Dana avtoritativno preselila debato okoli zmagovalke z metom 50,47 m.

Stricklandova je pretekla 80 metrov čez ovire v 10,9. Čas je za desetinko sekunde slabši od njenega svetovnega rekorda, doseženega učeraj. Plavalca Australija je brez napora odpravila Rusinjo Golubnikova ter Nemko Sanderjevo.

Prisostovalci smo labodjemu spevu Fanny Blankers Koen. Pri drugi oviri je letela mati slabo preskočila in padla za prečko, naredila je nekaj korakov in se z žalostjo v očeh vrnila v finalni tekmi.

Britanski tisk prinaša na vidnem mestu vesti in komentarje o torkovski nogometni tekmi med reprezentancama Jugoslavije in ZSSR v Tampereu. Jugoslovani niso lekrat napravili napake, poudarja "New Chronicle", ki je bila izredno razburjena tekmo — nadaljuje časopis — v dvakrat bolj napetem vzdušju kot katere koli derby tekma za britanski pokal. Na stadion je prišlo na tisoče gledalcev, da bi videli dveletno igrarico na igrišču. "New Chronicle" pripominja, da se tudi izvrstni vratar Ivanov ni mogel dolgo upreti urjaskim Jugoslovanom. Dopolnil omenja v svojem sporočilu imenoma Vukasa, Bobeka in Mitica.

"Daily Telegraph" piše o športnih dogodkih na olimpiadi v Helsinkih in dodaja sleden komentar: "Če se zgodi, da Velika Britanija v kakšni vrsti športne tekmovalca izgubi na primer proti Luksemburgu, ni to niti malo tako porazno, kot če na primer jugoslovansko moštvo potolče avstrijsko. Ko je sovjetski Dinamo po vojni gostoval v Veliki Britaniji, so Rusi tedaj tolmáčili njegove uspehe ideološko. Stanley Matthews so na primer slikali, kot bi predstavljal sebično in roparsko privrženo podjetnost, medtem ko so razlagali rešnično velikega nogometaša Bobrova za preprosteja in mesebejnega služabnika nogometnega kolektiva. Če so tedaj razlagali zmago sovjetskega Dinama nad kapitalističnim Arsenalom za zmago vlade ideologije, kako bodo sedaj razložili zmago Jugoslavije nad Sovjetsko zvezo? To vprašanje bo za moskovske propagandiste sedaj gotovo trdno.

Casopis "Helsinki" piše, da bi bila lahko včerajšnja zmaga Jugoslavije izražena z večjim rezultatom. Jugoslovani so igrali hitro, lepo in zelo intenzivno. Jugoslavija je sedaj končno favorizirala osvajalca nogometnega turnirja, piše komentator.

"Da, moj dragi gospod, da, že prav," mu je smehljaje segel v besedo mali mož, "zadnji dve postavki seveda izpustite. Rekli ste sto dvajset — jaz mislim sto — kaj pravite?"

"In dvajset," je rekel Jingle.

"Napšem ček," je nadaljeval mali mož, sedel in vzel pero v roko; "pojutrnjem plačljivo — kaj ne, gospod Wardle? — Dama do dotlej že lahko doma."

Wardle je pritrdil s tem, da je pokimal.

"Torej sto," je rekel mali mož.

"In dvajset," je vztrajal Jingle.

"Moj dragi gospod," je nadaljeval Perker in hotel spet ugovarjati.

"Dajte mu jih, pa naj gre!" je zaklical Wardle vmes.

Mali gospod je napisal ček in gospod Jingle ga je vtaknil v žep.

"Zdaj pa se pri tej priliki poberte iz hiše," je zaklical Wardle in skočil pokonci.

"Moj dragi gospod," je nadaljeval Perker in hotel spet ugovarjati.

"In veste," je nadaljeval Wardle, "da bi me ne bilo ni na svetu nagnilo k tej poravnavi — niti ozirom na mojo rodbino — ko ne bi vedel, da vas bo, ko boste imeli denar v žepu, se prej vrag vzel, kakor brez denarja."

"Moj predragi gospod," ga je še bolj mirni mali mož.

"Bodite mirni, Perker," je nadaljeval Wardle. "Poberte se ven, gospodi!"

"Tako," je rekel docela mirno Jingle. "Zbogom — zbogom, Pickwick!"

Ce bi bil nepristranski gledalec videl obraz slavnega moža, junaka naše povesti, na koncu tega pogovora, bi si ne bil mogel pojasniti, da se njegovi oči niso razstopili od ognja ogorčenosti, ki mu je sijal iz oči — tako močnega je bila njegova jeza. Nasmeh so se mu širile in roke so se nehote stiskale v pesti, ko ga je nepridiprav nagovoril. Vendar pa se je spet premagal — in ga ni raztrgal.

"Nate," je nadaljeval zakrknjeni zlikovec in vrigel gospodu Pickwicku ženitno dovolilo pred noge; "ime izpremeniti — staro skalo domov spraviti — za Tuppyja bo dobro."

Gospod Pickwick je bil filozof, toda filozofi so navsezadnje vendar samo možje v oblekah. Puščica mu je prodira skozi oklep njegove filozofije globoko v srce. V svojem neizrekljivem srdu je zaludal tintnik v Jingle ter je potem še sam planil na brezbožnika. Toda Jingle je izginil in Samove roke so prestregle gospoda Pickwicka.

"De b te!" je vzkliznil Sam; "u vašem kraj mora bit pucem. Tu je tinto, k sama piše; napisala je znamne vaše roke na zid, stari gspud. Počas, počas, gspud! Kua pumaga, če letite za človekam, k ma douge noge, in je že bugevke na cest?"

Uho gospoda Pickwicka — kakor useva vseh res velikih mož — je bilo zmerom odprto navsetom. Bil je nagel in močan mislec; samo trenutek je premislil in se je prepračil o onemogočnosti svoje jeze. Njegova jeza je prav tako hitro izklopila, kakor je bila vzklopila. Potegnil je samo vase in se dobrhotno ozrl po prijateljihi.

Ali naj pripovedujemo o tarnanju, ki se je pričelo, ko je gospodična Wardle šlala, da jo je nezvesti Jingle zapustil. Ali naj podamo izvleček iz mojstrskega opisa tega prizora, ki ga je napisal gospod Pickwick? Njegova beležnica, prepolna s solzami sočutne humanitete, leži odprta pred nami; samo besedo, in je v rokah stavca. Toda ne! Ostanemo zvesti svojemu sklepu. Nočemo natezati na mučnilnico čustev svojih čitateljev s tako mučnim opisovanjem.

Počasi in zalostno sta se vračala drugi dan oba prijatelja z zapuščenim devico v nerodni postni kočiji v Mugleton in domov. Črne nočne sence so bile pokrile zemljo s svojo temno ten-

Svetovnega prvaka Atlesseja (13,5) je doletela ista usoda kot pred štirimi leti Dillarda: slab uspeh, na tekmi za sestavo ameriške reprezentance invetnega izključitve iz moštva. V njegovi odsotnosti je Dillard zmagal v času 13,7 in s tem izenačil olimpijski rekord. Hudega konkurenta je dobil v roku Davis. To je edina zlati medalja, ki so jo danes osvojili Američani. Skoraj neverjetno.

ROBERT MUSEL

Klasični stil: metuljček k. a.?

HELSENKI, 24. — Na kongresu Mednarodne plavalne federacije je bil sprejet z večino 52 glasov proti 22 predlog, da se klasično prso plavanje loči od metuljčka. Če bo predlog izvršen, bomo imeli štiri stile: prosto, hrbtno, prso in metuljček (Butterfly). Predlog za ločitev stilov je delo angleške in japonske delegacije.

Toda znajdemo se pred novo oviro: Mednarodni olimpijski odbor je obvestil Plavalno federacijo, da zaradi prenapolnenosti programa ne morejo sprejeti na olimpijske igre dneve novega stila. V tem vprašanju obstajajo naslednji predlogi: Velika Britanija: odpraviti metuljčka in priznati klasični stil, Madžarska, Japonska, Španija in Islandija: hočejo in enega in drugega, medtem ko ZDA zahtevajo, da ostane kot je doslej, t. j. vsak plavalec lahko poljubno izbira med klasičnim stilom in metuljčkom.

Priznanje svetovnih rekordov v plavanju

HELSENKI, 24. — Med zasedanjem Plavalne federacije so priznali naslednje svetovne rekorde: 800 m prosto 9:30,3 Ford Konno, ZDA (Honolulu 7.7.51); 100 jardov prosto 49,2 Dick Cleveland, ZDA (Columbus 23.2.52); 100 m prso 1:05,8 Herbert Klein, Nemčija (Norderney 17.2.52); 200 jardov prso 2:12,9 John Davies, Avstralija (Princeton 28.3.52); štafeta 3x100 jardov 2:27,1 Jacu Taylor, G. Roland, D. Cleveland (Univ. Ohio), (Columbus 6.2.52); štafeta 3x100 m 3:09,6 A. J. Gilbert, Bozon in Marcel Lusien, Francija (Troyes 23.3.52); štafeta 4x200 8:29,4 W. R. Moore, J. P. McLane, R. Thoman, D. Sheff (Yale Univ.), (New Haven 16.2.52); štafeta 4x200 jardov 2:27,1 W. R. Moore, J. P. Roland, D. Sheff, F. Chamberlain (Yale Univ.), (New Haven 16.2.52).

Tudi to se zgodi

HELSENKI, 24. — Pod žalostnim jenskim nehom helsinške prestolnice padajo rekorde; kot muhe zaradi nenadnega mraza. Predvčeršnjim dva svetovna rekorda (troskok in 80 m čez ovire), štiri olimpijski rekorde (kopje, 3000 m, ovire, ženski skok v daljino in 80 m ovire) ter izenačen rekord na 200 m. Včeraj žensko kopje, kladivo, 110 m ovire itd. itd. Poleg tega pa se godijo še druge čudne stvari. 21-letni Logg, član zmagovalnega ameriškega čolna, se je po prejemu zlate medalje blazeno smehljaj. "Dečki, mi verjamete — je pravil vsem mladi Američani — da sem prvič videl veslo in ga prijel v

EMIL ZATPEK

roko šele januarja meseca? Osvojil sem zlato medaljo in pred osmimi meseci se nisem znal veslati! Tjuko!ov, ki je bil prvi v veslanju posameznikov, je vzbujal strokovnjakov, ko so ga videli, zgolj pomilovanja. Vendar njegov trener ni izgubil zaupanja in je dejal, da bo učenec zmagal. Tjuko!ov je zares premagal Wooda, Kellya, Foxa, skratka, največje veslače sedanosti.

Veslanje je za Italijane, ki so kot običajno šli v borbo s pretirano dozo optimizma, pomenilo zelo hladen tuš. En sam njihov čoln se je plasil v finalu in tam zasedel četrto mesto. Še mnogo huje pa je bilo za Angleže. Prišli so v Meilathi s šestimi čolni, od katerih se je petorica plasilala v finale. Kljub temu niso osvojili niti ene medalje.

Hannibal ante portas

HELSENKI, 24. — Funkcionar ljudske republike Kitajske je sporočil, da je skupina 40 ljudskih Kitajcev na poti v Helsinke. V tej skupini so plavalci, nogometaši in košarkarji. Tekmovanje v plavanju in košarki se začne jutri in bodo lahko nastopili tudi Kitajci. Funkcionarji mednarodnega odbora so se pripomnili, da bo težko urediti urnik na košarkarskem turnirju.

Neki list iz Helsinkij piše, da je košarkarsko moštvo treniral prejšnji mesec v Rusiji proti sovjetskimi in poljskim ekipam. Na vprašanje novinarja, če morda kitajski tekmovalci čakajo na prevoz že v Leningradu, le-ta ni dobil odgovora.

Ker je za nogometaše nemogoče, da bi lahko nastopili na olimpijskem turnirju, bo FIFA poskubela za Kitajce, ki bodo igrali v manjših finskih mestih proti enajstojstikom, ki so bile izločene.

KLADIVO

1. CSERMAK (Madž.) 60.34

(novi svetovni in olimpijski rekord), 2. Storch (Nemč.) 58.06

3. Nemet (Madž.) 57.74, 4. Da-

KLADIVO

1. CSERMAK (Madž.) 60.34

(novi svetovni in olimpijski rekord), 2. Storch (Nemč.) 58.06

3. Nemet (Madž.) 57.74, 4. Da-